

En ny pædagoguddannelse med fokus på pædagogik, praktik og kreative fag

BUPL

En ny pædagoguddannelse med fokus på pædagogik, praktik og kreative fag

Forskningen viser, at kvaliteten i vores daginstitutioner, fritidsinstitutioner og skoler afhænger af pædagoger med et højt fagligt niveau, der kan understøtte børn og unges udvikling, trivsel og dannelse og give dem en god start på livet.

Børn, der har gået i institutioner med et højt fagligt niveau, har bedre forudsætninger for at klare sig godt senere i livet. De kommer i højere grad i uddannelse, de har mindre risiko for at ende på offentlig forsørgelse, og de ender sjældent i kriminalitet, misbrug eller anden mistrivsel.

Derfor er en stærk og attraktiv pædagoguddannelse en god og nødvendig samfundsøkonomisk investering.

Vi har brug for en pædagoguddannelse med et højt fagligt niveau, der uddanner, motiverer og kvalificerer de studerende til at håndtere de stadig mere komplekse pædagogiske udfordringer, som møder dem i deres arbejde med børn, unge og voksne.

Pædagoguddannelsen skal samtidig være en uddannelse, som appellerer til en bred gruppe af unge og voksne med samme ønske om at blive ekspert i pædagogik og bruge deres faglighed til at gøre en forskel.

Det kræver en attraktiv uddannelse, der er gennemsyret af faglig stolthed, og hvor alle studerende oplever, at der investeres i dem, og at de mødes med høje ambitioner og et udfordrende og motiverende undervisnings- og studiemiljø, der matcher deres sociale, personlige og faglige forudsætninger.

Hvis det skal lykkes, skal der tilføres markant flere ressourcer til uddannelsen.

Pædagogik og kreative fag skal være en faglig kerne i pædagoguddannelsen

En ny pædagoguddannelse skal skabe fagligt stolte pædagoger med tydelig professionsidentitet, som er stærkt funderet i en faglig kerne. Derfor skal pædagogik på skemaet i alle semestre som et fag, der skaber progression samt faglig og personlig dannelse.

Pædagogikfaget skal introducere kommende pædagoger til den videnskab, professionen står på, herunder discipliner som psykologi, sociologi, antropologi og filosofi, men også pædagogikkens historie, teori og tænkere, professionsværdier, etik og menneskesyn, samt sidst men ikke mindst et eksklusivt fokus på relationer og praktisk pædagogik.

Pædagogik skal være den røde tråd gennem uddannelsen, der kobler pædagogisk teori og begreber med pædagogisk praksis i oplæg, diskussioner og studiegrupper, og i øvelser og planlægning af pædagogiske indsatser. F.eks. hvordan man planlægger en konkret aktivitet med mange indgange, som rummer hele børnefællesskabet.

Praktikvejledere fra praksis eller andre pædagoger kan med fordel inddrages som medundervisere netop for at sikre koblingen mellem teori og praktisk pædagogik og mellem uddannelse og praksis.

Det specialpædagogiske perspektiv målrettet børn, unge og voksne med særlige behov skal være en integreret del af pædagogikfaget under hele uddannelsen, både under fællesdel og specialisering. For man skal lære at se mennesket, før man ser diagnosen.

Pædagogikfaget skal suppleres af et professionsunderstøttende fag, som indeholder støttediscipliner som f.eks. sundhed og socialfag om lovgivning og myndighedsrolle, f.eks. ift. underretning.

Studielivet på professionshøjskolerne skal emne af dannelse, relationsskabelse, debat og kreativ udvikling. Som pædagog er aktiviteter midlet til at indfri de pædagogiske intentioner og nå børnene, de unge eller de voksne. Derfor skal der være et gennemgående bånd af kreative fag med praktiske og aktivitetsbårne discipliner, hvor man dygtiggør sig inden for musik, drama, kunst, håndarbejde, håndværk, mediefag, natur eller bevægelse. Det kræver materialer og værksteder, som eventuelt også kan være tilgængelige for pædagogisk praksis.

Alle studerende skal introduceres til hele paletten af kreative fag i løbet af fællesdelen. I specialiseringen fordyber den studerende sig i to discipliner, som præsenteres ved en fernisering i slutningen af uddannelsen.

Bachelorprojektet skal vurderes ud fra både teoretiske og praktiske kompetencer.

BUPL's bud på ny pædagoguddannelse

3 fagspor: Pædagogik, professionsunderstøttende fag og kreative fag

3 specialiseringer: Dagtilbudspædagogik, skole/fritidspædagogik og socialpædagogik

	1. sem.	2. sem.	3. sem.	4. sem.	5. sem.
Studieforberedelseskursus Afklaring af behov for: <ul style="list-style-type: none"> ▪ ordblindeforløb ▪ forløb med mentor ▪ forløb med ekstra-curriculære aktiviteter/medforsker 	Tema: Individ og fællesskab			Tema: Profession og samfund	
	Grundlæggende pædagogik <ul style="list-style-type: none"> ▪ børn m/u særlige behov ▪ unge m/u særlige behov ▪ voksne og handicap 		Specialiseringsvalg	1. specialiseringspraktik (start aug/feb)	
	Professionsunderstøttende fag <ul style="list-style-type: none"> ▪ filosofi/etik ▪ udviklingspsykologi ▪ social- og sundhedsfag 				
	Kreative fag Intro til 6 discipliner Musik, drama, kunst, håndarbejde, håndværk, natur, bevægelse og medie				
	Øvelsespraktik	Studieteknik		Kreative fag Fordybelse i to af følgende fag Musik, drama, kunst, håndarbejde, håndværk, natur, bevægelse eller medie	
	Fællesdel			Specialisering: Dagtilbudspædagogik, skole/fritidspæd	
			Tværfagligt samarbejde om målgruppen med særlige behov		

6. sem.

7. sem.

Toning

2. specialiseringspraktik
(start aug/feb)

Pædagogik
Fordybelse

7. sem. afsluttes med et Bachelorprojekt i praksis

Professionsfag
Fordybelse

Kreative fag
Fernisering

Metode

Overgang til arbejdsmarkedet:

- introforløb med mentor
- netværk for nyuddannede

Karriereveje:

- Specialistuddannelser (diplom)
- Professionskandidat
- Kandidatuddannelse

agagogik, socialpædagogik

Praktikken skal styrkes som læringsrum

Praktikken er et bærende element i pædagoguddannelsen. Det er der, de studerende får mulighed for at omsætte og afprøve teoretisk viden, læring og metoder i praksis.

Praktikken er med til at give kommende pædagoger praktisk erfaring og ruste dem til at arbejde professionelt med børn, unge og voksne. De lange, lønnede praktikker, hvor den studerende indgår i normeringen, giver de studerende et for stort ansvar og skaber ikke et tilstrækkelig udviklende læringsrum.

Derfor er det afgørende at styrke rammerne for praktikken i en ny pædagoguddannelse. Vi skal understøtte en kultur, hvor praktikinstitutionerne ser sig og opfører sig som uddannelsessted. De studerende skal tages ud af normeringen, så praktikken bliver en reel øvebane, hvor man kan eksperimentere og afprøve teorier og metoder. Det skal desuden være et lovkrav, at alle praktikvejledere har en praktikvejlederuddannelse. Og der skal være krav til en høj pædagogandel i de institutioner, der har studerende i praktik.

Samarbejdet om praktikken mellem praktiksted og professionshøjskole skal styrkes blandt andet ved besøg på praktikstedet af den studerendes underviser. Praktikbesøget skal rammesætte den studerendes læringsmål, som både omfatter faglige og personlige mål, der tilsammen sikrer dannelsesaspektet i uddannelsen og udvikling af professionsidentitet.

Studiedagene i løbet af praktikken skal tilrettelægges som sammenhængende dage, f.eks. 3x3 dage, så det er muligt for de studerende at komme i dybden med faglige drøftelser om praktikken. Studiedagenes indhold og tilrettelæggelse skal rammesættes som erfaringsudveksling mellem de studerende samt konkret sparring med underviser.

Alle studerende skal udfordres og trives

Pædagoguddannelsen har traditionelt appelleret til en bred gruppe af studerende. Det skal den fortsat gøre. Men hvis uddannelsen skal opleves som attraktiv og udfordrende af alle studerende, skal undervisningen tilrettelægges, så der i højere grad tages højde for det differentierede studentgrundlag,

Pædagoguddannelsen har en relativ stor andel af studerende med behov for specialpædagogisk støtte. Det kan være begrundet i ordblindhed, fysiske handicap, diagnoser eller psykiske udfordringer. Det skal uddannelsen kunne rumme. Men det kræver, at der blandt andet sker en afklaring af behov, ønsker og ambitioner allerede før de studerende begynder på uddannelsen, så eventuelle støtteforanstaltninger kan iværksættes ved studiestart, samt at undervisningen generelt kan tage højde for de studerendes udfordringer, f.eks. ved at oprette hold for ordblinde studerende.

Pædagoguddannelsen er i høj grad med til at understøtte social mobilitet. En tilpasning af undervisningen til den differentierede gruppe af studerende kalder på ekstra ressourcer. Det kunne være i form af et socialt taxameter.

Uddannelsen har også ressourcestærke studerende med høje ambitioner. De skal tilbydes ekstra-curriculære aktiviteter som et supplement til den normerede uddannelse. Det kan f.eks. være deltagelse i udviklings- eller forskningsprojekter, fordybelse i særlige områder af faget eller lignende.

En god overgang til arbejdslivet

Mange nyuddannede pædagoger får en svær start på arbejdslivet. De oplever, at de står med et meget stort ansvar, samtidig med at de er i gang med at udvikle deres identitet som pædagoger. Ofte er de ovenikøbet ret alene på grund af pressede normeringer og mangel på pædagogkolleger. Det får desværre mange pædagoger til at forlade faget inden for de første år af deres arbejdsliv.

Derfor skal der etableres forsøg med introduktionsforløb, hvor den nyuddannede pædagog får en erfaren pædagogkollega som mentor i det første år i stillingen.

Der kan desuden etableres forsøg i kommunerne med netværk for nyuddannede pædagoger, hvor det er muligt at dele erfaringer med andre nyuddannede.

Et tydeligt og attraktivt karriereforløb

Når unge fravælger pædagoguddannelsen som karrierevej, handler det blandt andet om, at der ikke er tilstrækkeligt gode karrieremuligheder, og at de, der er, ikke er tydelige nok.

Der skal være gode og spændende efter- og videreuddannelsesmuligheder inden for professionen, så vi ikke uddanner pædagogerne ud af faget, men derimod uddanner stærke pædagoger, som kan være med til at udvikle professionen.

Derfor skal de nuværende diplom- og kandidatuddannelser suppleres med en professionskandidatuddannelse, som skal udbydes af professionshøjskolerne i samarbejde med universiteterne. De nye uddannelser skal suppleres af nye stillingskategorier.

En ny pædagoguddannelse med fokus på pædagogik, praktik og kreative fag

Januar 2024

BUPL
bupl.dk

Foto: Jens Hasse